

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 15P/70/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224202107
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224202107.3

Uznesenie

Okresný súd Bardejov vo veci starostlivosti súdu o maloletých A. B. C., nar. XX.X.XXXX a A. B. C., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom D. XXXX/XX, XXX XX E., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, Dlhý rad 17, detí rodičov A. C., nar. XX.X.XXXX, D. XXXX/XX, XXX XX E., zast. JUDr. Miroslavom Ondrušekom, advokátom, Radničné námestie 33, 085 01 Bardejov a A. F., nar. XX.X.XXXX, G. E. XX, XXX XX A., o nariadenie neodkladného opatrenia s prísl., takto

rozhodol:

N a r i a d' u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Otcovi maloletých A. F., nar. XX.X.XXXX sa u k l a d á prispievať na výchovu a výživu maloletého A. B. C., nar. XX.X.XXXX sumou 200,- eur mesačne a malotej A. B. C., nar. XX.X.XXXX sumou 200,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám ich matky A. C., nar. XX.X.XXXX.

o d ô v o d n e n i e:

1. Podaním zo dňa 29.7.2024 doručenom súdu dňa 29.7.2024 podala matka maloletých návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zaviazal otca maloletých prispievať na ich výživu po 200 eur mesačne na každé dieťa. Svoj návrh odôvodnila tým, že predmetom tohto návrhu je úprava práv a povinností k maloletým deťom a to A. B. C. a A. B. C., nakoľko rodičia, ktorí nie sú manželmi, ako bývalí partneri a rodičia maloletých detí už nežijú v spoločnej domácnosti, a o spôsobe výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom sa nevedia dohodnúť. Má teda za to, že je potrebné upraviť práva a povinnosti k maloletým deťom rozhodnutím súdu. Aktuálne žije v domácnosti s maloletými deťmi, svojou matkou a sestrou, v ktorej má samostatnú izbu. S odporcom zdieľali spoločnú domácnosť do septembra 2023. Ani jeden z nich nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť okrem vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Odporca sa s maloletými deťmi nestretáva takmer vôbec. Záujem o stretnutie s deťmi prejavil odporca od septembra 2023 k dnešnému dňu spolu štyrikrát. S ohľadom na uvedené žiada určenie výživného k maloletým deťom a zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti. Po odchode odporcu zo spoločnej domácnosti tento prispieval (viac menej) pravidelne na výživné pre maloleté deti v rôznych sumách. Po rozchode medzi nimi sa odporca písomne vyjadril, že sú to jeho deti a bude na nich prispievať čiastkou 500,- € mesačne. O uvedenom predkladá do konania krátku textovú správu, ktorá jej bola od odporcu doručená. K dnešnému dňu prispel odporca na výživne pre maloleté deti nasledovne: dňa 17.10.2023 sumou 600,00 EUR, dňa 20.11.2023 sumou 700,00 EUR, dňa 22.12.2023 sumou 100,00 EUR, dňa 17.01.2024 sumou 300,00 EUR, dňa 19.03.2024 sumou 200,00 EUR, dňa 15.04.2024 sumou 500,00 EUR. Nakoľko sú bývalí partneri a nežijú v spoločnej domácnosti, je nevyhnutné určiť výživné k maloletým deťom, nakoľko výživné k dnešnému dňu nebolo súdom určené, a rovnako odporca výživné na maloleté deti prestal navrhovateľke dobrovoľne uhrádzať. Od mája 2024 (vrátane) odporca prestal úplne prispievať na výživné pre maloleté deti. Odporca prispel naposledy na výživne pre maloleté deti vo výške 500,00 EUR, a to dňa 15.04.2024. Odporca sa nepodieľa na financovaní základných životných nákladov pre maloleté deti, ako je strava, oblečenie, hygienické potreby a pod. Deťom v

deň narodenín, alebo iných sviatkov nekupuje žiadne darčeky. Má za to, že súčasne pomery medzi účastníkmi konania a maloletých detí si vyžadujú bezodkladný zásah súdu, keďže odporca žiadnym spôsobom neprispieva na výživné pre maloleté deti. Konaním odporcu je zásadne poškodzovaný vzťah maloletých detí s otcom a ohrozovaný ich ďalší zdravý vývin. Odporca sa písomne (§ 40 ods. 4 OZ), formou SMS správy zaviazal, že bude platiť na ich deti spolu sumu 500,- €. Navrhovateľka (s ohľadom na nižšie popísané výdavky maloletých) dané výživné v danej sume potrebuje, bez pomoci od otca maloletých totiž nedokáže hradiť objektívne náklady maloletých a na ich výživu si musí požičovať od svojej matky. Už samotná skutočnosť, že otec sa písomne zaviazal na úhradu daného výživného a toto spočiatku aj hradil opodstatňuje (podľa jej názoru) predpoklad, že otec je finančne spôsobilý hradiť nevyhnutné výživné v sume spolu aspoň 400,- € mesačne. Má za to, že uvedené skutočnosti preukazujú, že súčasný stav je v rozpore so záujmom maloletých detí. Nakoľko sa rodičia nevedia o výške výživného pre maloleté deti dohodnúť, resp. otec už nemá vôľu na maloleté deti prispievať, nakoľko z jeho strany nedochádza k pravidelným úhradám na výživnom, má za to, že je daná potreba neodkladnej úpravy – teda určenia výživného pre maloleté deti cestou súdu. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn.: 5CoP/26/2017, zo dňa 24.04.2017. Momentálne nepracuje, nakoľko je na rodičovskej dovolenke. Mesačne poberá rodičovský príspevok vo výške 465,20 EUR a rodinné prídavky na obe maloleté deti. Uvedená čiastka jej pokryje životné náklady na seba a maloleté deti len čiastočne. Na pokrytie celkových výdavkov matky si táto musí pýtať peniaze od svojej matky. O príjmoch odporcu nemá žiadnu vedomosť. Avšak vzhľadom na prijatý návrh odporcu hradiť výživné spolu vo výške 500,- € predpokladá, že otec je zárobkovo činný. V prípade, ak by otec nepracoval, navrhuje, aby súd zohľadnil potencialitu príjmu odporcu. Odporca je zdravý, tridsať ročný chlap so skúsenosťami s prácou v zahraničí. Mesačné náklady na maloleté deti sú vo výške: strava – 200,00 EUR, poplatok do škôlky (syn) – 24,00 EUR, poplatok v škôlke – stravné – 34,00 EUR, poplatok do súkromnej umeleckej školy -17,00 EUR, oblečenie – 90,00 EUR, bývanie – 60,00 EUR, dojčenské mlieko – 40,00 EUR, hygienické potreby – 40,00 EUR, plienky – 47,60 EUR, lieky - 40,00 EUR, výdavky na záujmové krúžky a príležitostné poplatky v škôlke – 50,00 EUR, životné poistenie – 74,00 EUR, spolu 716 €. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania. Jeho nariadenie je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a zároveň osvedčí, že existuje právny vzťah medzi stranami, ktorý vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov, pričom sa osvedčí dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Má za to, že osvedčila všetky skutočnosti potrebné pre vydanie neodkladného opatrenia vo veci určenia výživného, nakoľko súčasná situácia vyžaduje naliehavý zákrok súdu, ktorý neznesenie odklad. Zároveň má za to, že nariadenie neodkladného opatrenia je v záujme maloletých detí. Situácia a okolností, ktoré sú uviedla sú nepochybne dôvodom, aby súd neodkladne upravil práva a povinnosti k maloletým deťom. Poukázala na ust. ZR a CMP. Zároveň podala návrh vo veci samej.

2. Súdu boli matkou predložené :

1/ rodné listy maloletých,

2/ sms medzi rodičmi, kde otec udáva oi. : „, budeš mať 500 ...“, „, áno dám na všetko, sú to moje deti...“,

3/ platby otca na účet matky : dňa 17.10.2023 - 600 eur, dňa 17.10.2023 - 150 eur, 18.10.2023 - 200 eur, 8.11.2023 – 50 eur, 20.11.2023- 700 eur, 22.12.2023 – 100 eur, 17.1.2024- 300 eur, 19.3.2024-200 eur, 15.4.2024-500 eur,

4/ platby poistného na mal. A. B. 36,30 eur mesačne a mal. A. B. – 36,60 eur mesačne na každé dieťa (životné poistenie),

5/ potvrdenie o prijatí sumy 465,20 eur od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na účet matky (07/2024),

6/ potvrdenie MŠ Farbička – platobný predpis – mal. A. B. – réžia škôlka 01/2024 v sume 24 eur, strava 29,40 eur, v 06/2024 – réžia 22 eur,

7/ platba v lekární – matka – 13,37 eur (13.5.2024), 6,05 eur (19.6.2024), 30,71 eur (29.1.2024)15,34 eur (21.3.2024), 18,57 eur (26.2.2024), 84 eur (21.12.2023), 17,58 eur (19.4.2024),

8/ pokladničné doklady (nákupy - potraviny, drogeria, hygiena a pod.).

3. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je rozsah dôkazných prostriedkov zúžený. Nie je potrebné, a vzhľadom na časovú neodkladnosť ani vhodné vykonávať dokazovanie v takom rozsahu, ako pri rozhodovaní vo veci samej, avšak je nutné, aby boli základné skutočnosti, ktoré tvoria podklad pre rozhodnutie, aspoň osvedčené. Za osvedčené možno považovať tie skutočnosti, o ktorých boli predložené dôkazy, resp. sú medzi účastníkmi nesporné. Zmyslom neodkladných opatrení je bezodkladné riešenie takej situácie, ktorá neznesie odklad a je nutný zásah súdu do úpravy pomerov medzi účastníkmi právneho vzťahu. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, neprejudikujú sa ním práva účastníkov, čo znamená, že obsahom dočasnej úpravy obsiahnutej v neodkladnom opatrení nie je súd viazaný a v konečnom rozhodnutí môže rozhodnúť inak. Súd neodkladným opatrením poskytuje strane dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu postavenia oprávnenej osoby aj za cenu, že skutočný stav nie je ešte náležite zistený, a teda že jej subjektívne právo, ani tomu zodpovedajúca subjektívna povinnosť, nie sú celkom nepochybné.

6. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností, rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Rovnako súd prihliada aj na názor maloletého, ktorý sa vzhľadom na vek a rozumové schopnosti vie k veci vyjadriť. Súd musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva najmä z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa.

7. Čo sa týka výkonu osobnej starostlivosti matkou o maloletých, uvedené zatiaľ nebolo preukázané ako sporné medzi rodičmi (matka to ani netvrdí), preto je predmetom rozhodovania súdu len vyživovacia povinnosť otca voči maloletým.

8. Ako vyplýva z ust. § 366 CMP súd neodkladným opatrením môže nariadiť povinnej osobe platiť výživné v nevyhnutnej miere. Nevyhnutná miera výživného však musí vyplývať z tvrdených a aspoň osvedčených skutočností vyplývajúcich z návrhu. Ako vyplýva z podaného návrhu matka maloletých je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na deti v sume 465,20 eur mesačne. Matkou deklarované mesačné náklady detí sú : strava – 200,00 EUR, poplatok do škôlky (syn) – 24,00 EUR, poplatok v škôlke – stravné – 34,00 EUR, poplatok do súkromnej umeleckej školy -17,00 EUR, oblečenie – 90,00 EUR, bývanie – 60,00 EUR, dojčenské mlieko – 40,00 EUR, hygienické potreby – 40,00 EUR, plienky – 47,60 EUR, lieky - 40,00 EUR, výdavky na záujmové krúžky a príležitostné poplatky v škôlke – 50,00 EUR (súd tieto výdaje nepovažuje za výdaj mesačný, preto na neho zatiaľ neprihliadal, keďže jeho pravidelné vynaloženie nemal ani osvedčené), životné poistenie – 74,00 EUR, spolu 716 €. Z tohto zatiaľ súdu plynie záver, že výdaje deti sú viac - menej rovnaké v sume cca 330 eur mesačne (výdaje na škôlku u mal. A. B. sa rovnajú výdajom mal. A. B. na plienky, mlieko) a zahŕňajú výdaje na bývanie, stravu, hygienické potreby, oblečenie, či lekársku starostlivosť. Tieto výdaje matka deklarovala aj listinnými dôkazmi.

Preto je súd názoru, že primeranou nevyhnutnou mierou výšky výživného zo strany otca na maloletého A. B. je suma 200 eur mesačne a malotej A. B. suma 200 eur mesačne. Matka má tiež vyživovaciu povinnosť k maloletým a túto samozrejme plní najmä poskytovaním a zabezpečovaním výlučnej osobnej starostlivosti maloletým, ich bývania, základných potrieb, čo je dané na roveň finančnej povinnosti druhého rodiča. Tým, že otec momentálne dobrovoľne neprispieva na výživu detí, nezabezpečuje ich starostlivosť a výchovu, nestretáva sa s nimi pravidelne, je potrebné to premietnuť do výšky predbežného výživného. Samozrejme ako muž v najlepšom aktívnom pracovnom veku má oveľa širšie možnosti a schopnosti na príjem, ako matka s dvoma maloletými deťmi na materskej dovolenke, kde jej jediným zdrojom príjmu je rodičovský príspevok a prídavky na deti, pričom z týchto súm nepokryje ani výdavky detí, ani svoje osobné výdaje. Preto je potrebné a nevyhnutné (aj nariadením neodkladného opatrenia) zabezpečiť výživu detí zo strany ich otca. V tomto súd videl nevyhnutnú a neodkladnú potrebu riešenia situácie maloletých a ich matky v nariadení neodkladného opatrenia.

Súčasťou toho, že v neodkladnom opatrení sa určuje výživné len v nevyhnutnej miere je aj to, že počiatok plnenia vyživovacej povinnosti sa stanovuje odo dňa vykonateľnosti uznesenia o neodkladnom opatrení, t.j. jeho doručenia (viď poučenie súdu).

Súd zároveň poukazuje na ust. § 62 ods. 1 ZR a to že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, čo v tomto prípade trvá, keďže deti sú maloleté (nar. v roku 2020 a 2022). Vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia, teda aj matka maloletých, ale je nevyhnutné, aby sa na výchove a výžive detí prostredníctvom vyživovacej povinnosti podieľal aj ich otec. Samozrejme v tomto súd s poukazom na ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine prihliadol aj na momentálnu výlučnú osobnú starostlivosť matky o maloletých a skutočnosť, že otec sa matke formou sms zaviazal prispievať na výživu detí a ich potreby, pričom výživné na deti aj zasielal (viď bod 1, 2) a toto uhradil naposledy v mesiaci apríl 2024 v sume 500 eur.

O uložení povinnosti otcovi maloletých prispievať na ich výživu teda súd rozhodol podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 62 a nasl. Zákona o rodine s tým, že súd určil vyživovaciu povinnosť v nevyhnutnom rozsahu a to v sume 200 eur mesačne na každé dieťa.

9. S poukazom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

10. Súd neurčil dobu trvania tohto neodkladného opatrenia, nakoľko otázkou jeho trvania, príp. zrušenia sa môže súd zaoberať kedykoľvek po rozhodnutí súdu, príp. v rámci konania vo veci samej.

11. Samozrejme otázkou úpravy práv a povinností rodičov k maloletým sa bude súd zaoberať v konaní vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým, pričom za účelom náležitého zistenia skutkového stavu a najlepšieho záujmu maloletých súd vykoná riadne dokazovanie a vec prejedná a následne rozhodne v zmysle ust. Zákon a o rodine.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné doručením uznesenia.